

ইন্দিয়াগী মফম অতৈদা চৎনবা এদ্যুকেসনগী কাঙলোন মণিপুৰদসু চৎনফম থোক্তবৰা?

—এম থম্বৌ সিংহ—

ইন্দিয়া হায়ৰিবা ঐথেয়গী লৈবাক অসিদা ৰাজ্য কয়া য়ুনিয়ন টেৰিটোৰি কয়া লৈদুনা অপুনৰা ইন্দিয়া অমা শাগৎলিবনি। মসিদা লৈবাক অসিগী কনাষ্ট্ৰিচুসন্না অপুনৰা ইন্দিয়াগীনি । লৈবাক অসিগী আইন অপুন্না ইন্ি দয়াগীনি। লৈবাকসিগী এদুকেসন পোলিসি খুদিং ঐথেয় পুন্মকীনি। অসুন্না লৈবাক অসিদা চৎনৰিবা এদুকেসনগী মওং অমদি এদুকেসন্দা যৌ পুৰিবা ৰাজ্য পুন্মক ৰাজ্য অমগা ৰাজ্য অমগা খজিক খজিক খেমৰা লৈৱবসু মপুং ওইনা অয়ান্না শৰুক্তি মাৱফম থোকই। অদুবু গুসিদগী চাউৰাক্ৰা চহী ৪০ মুক অসিদা লৈঙাক্কী মৱন ওইৰিবা লৈঙাক্কী স্কুল অমদি লৈঙাক্কী এইদেদ স্কুল পুন্মমতি মপুং ফানা মায়থীদুনা ময়োদ্দা তীলনা চিকুগ্ৰবা পান্থীগুম মখোক লৌহিদুনা খুইথৱক্তুনা লৈৱক্লিৰা অসি যামত্ৰবা চহীশিং অসিদা ঐথেয় খুদিংনা উনা উনা, খঙনা খঙনা কৱিসু তৌৰা গুমদনা উপাই লৈতনা লৈৱক্লিবনি। মসিগী মৰুওইৰা মৱম কয়ামুক লৈ। গুসিগী বি জে পিগী লৈঙাক্কী মমাঙদা কোংপ্ৰেস অমদি চুশিন্নৰা তোঙান তোঙানৰা পোলিটিকেল পাৰ্টি কয়ানা লৈঙাক্ৰুনা লাকখিৰা অসিদা মইহে মশীনগী লমদা ওইৱক্লিৰা লৈঙাক্কী মৱন ওইৰিবা মইহেলৈশিঙ পুন্মমক থাক খৰা খৰা হুহুৱক্লিৰা অসি লৈঙাক্ৰা য়েংশিনবীৱমদৰা, শেঞ্জা থুমজা কয়াগী মকোন এদুকেসন্দা শাজিন্দুনা লৈখিবদগীনি হায়বসি চেনৰা য়াৱোহি্দৰা ৰাফমনি। অঙকপা ফংনা পৈশা তিংৰা লমাই স্কুলশিংদা লমাই স্কুল লিংখৎলিৰা মীওইশিংনা লৌৰিবা যৌদাং অমদি লমাই স্কুলশিংদা মইহৈৰোয়গী মমা মপাশিংনা লৌৰা যৌদাং পুন্মক অসি লৈঙাক অমদি মইহৈৰোয়গী মমা মপা ঐথেয় পূন্না লৌমিন্নৱবদি লৈঙাক্কী অমদি এইদেদ স্কুলশিং অফৰা ওইৱক্লনি। ময়াদা মৈ হৌৱৰা মীওই কয়া লৈঙাক্কী ওজা লৌবদা শেঞ্জা থুমজা অমদি ৰানোন্না গুমজদৰা কয়াগী ফিদা অমা লমাই স্কুল লিংখৎপা কাঙবুনা গুসিমক পীবিৱিবনি। অদুনা লৈঙাক্কী স্কুলদনা পৈশা য়ান্ন ৷ পীৰা গুন্না, শঙ্গ লৈৰা ৰাচৎ ৰানোম ৰাংতৰা গাভুজী মফম কন্দুনা লাক্লিবনি। পুন্মমক অসিগী মথক্তা অৱৈৰা মফমদা ওজা য়ান্না পাখোক্তুনা লৈৰা, লৈতৰা মফমদনা স্কুল অমদা ওজা ৩ নংত্ৰগা ৪ দগী হেন্না লৈতৰা, পোষ্টিং পীৱবসু থা ফদনা হোংখিৰা, হোংখিদ্ৰবসু স্কুল কাদনা তলৰ লৌৰা অসিগুন্না কয়া অমসু লৈৱিবনি। মসিনা তাকপদি মপু পান্দে হায়বগী

খুদমনি। অসিগুন্না মৱম ময়ামশিং অসিগী শৰুক অমা ওইনা কুমজা ১৯৮০ গী ওক্টোবৰ ১ দা মতমদুগী ইকায়খুম্জজৰবা আৱ কে দোৱেন্দ্ৰগী লৈঙাক্ৰা লাইওইশ্বৰা শ্ৰী ইৱেংবম তোম্পোন্না এদুকেসন মন্ত্ৰি ওইৰা মতমদা গ্ৰান্দ পীবিৱন্দনি। মতম অদুদা এইদেদ স্কুল অয়ান্না মইহৈৰোয় ৩০০ দগী ৫০০ ফাওৰা লৈৰা স্কুল কয়া ঐথেয়ানা থেংনৱি। অদুবু মতম অদুগী লৈঙাক্ৰা গ্ৰান্দ হেক পীখিবদগী মথং মথং লাকপা লৈঙাকপা কয়ানা লৈঙাক্কী স্কুল অমদি এইদেদ স্কুলশিং মুখৎনৰা হোংনৰা নন্তনা ফগৎনৰা অনৌৰা যৌশিল অমন্তগী মমি তাহনখিবদনি।

ওজা ২০ লৈবদা এপ্ৰুভ পোষ্ট ৩-৪ গী শেনফন্না য়েৱবদা শুগ্লগী লুপা ৩০০০ দগী হেন্না ফংৰা গুমদৰা অসিনা এইদেদ ওজাশিংনা ইমুং কৱন্না পুগনি? কনাগুন্না ওজা খৱদি এইদেদ স্কুলদা ক্লাস অহুম নংত্ৰগা মৱি লৌবদা অহাংৰা পেৰোদ মতমদা লমাই স্কুলগী খু্নেক চক্ৰুনা অহেনৰা মথৌ কয়া তৌদুনা হিংনৰগী লান থেংনৰা য়াওদৰা নন্তে। পিল্লৱ ফংলিৰা শেনফম অসি সেক্‌সন পোষ্ট মছৎ হাপচিনৰা য়াৱন্না অদুসু য়াহন্দনা কুম্জা ২০০৬ তগী চহী ৫-৬ থমখিবনি। মদুদা মচাক য়াওদ্ৰৰা স্কুল অদুগী ওজাশিং কৱন্ম ৷ হিংগনি। অতোপ্পা ইন্দিয়াগী ৰাজ্য অতৈদা চৎনৰিৰা সিষ্টেম অসি ঐথেয়গী অসিদদি ওন্না তৈননা চৎনবগী কাঙলোন অমা লৈৱিবনি।

মণিপুৰদা লৈৰিবা এইদেদ স্কুলশিংগী তলৰ (গ্ৰান্দ) অসি ১০০ দা ১০০ পীৰনি। মণিপুৰ লৈঙাক্কী লৌইশিঙ খুদিংনা ফংৰা ইমপ্লোই অমগী দি এ এস সী এ হাওস ৱেণ্ট এলাৱেচ টি এ, দি এ এ, অদুদসু নন্তনা কুঁস্ম হৱাউগী বোনস অমসুং থাৰ্দ, ফোৰ্থ অমদি ফিফ পে ফাওৰা অমত্ৰা চিখৰা তৌদনা এইদেদ ওজাশিং ফংহনবীৱন্মী। অদুবু সেন্তৱগী তৰুকশুৰা পে লাকপা মতমদদি মণিপুৰ লৈঙাক্ৰা গুসি ফাওৰা য়েংশিন্দনা থন্মীৱি।

পুন্মক অসিগী মথক্তা ইন্দিয়াগী অতৈ ৰাজ্য কয়াদা চৎনৰা এইদেদ স্কুল অমদি কোলেজশিংদা পেস্‌ন পীবগী মওং কয়া ঐথেয়ানা থেংনৈ। খুদম ওইনা আসামগী নম: এল জি এল ৬৮-২০১৭-৬ আসামগী গৰ্ভৱৰগী অয়াৰা এক্ট কয়া আসাম এসেবৰিন্না ফংখিৰা, অদুগী মতুং ইন্না আসামদা এইদেদকী ৱিট্‌চাৰ্দমেণ্ট বিনিফিট ফংহনন্ত্ৰে। অদুগা ৱেণ্ট বেঙ্গদলা গৰ্ভৱৰ্না তাং ০১-০৭-২০১৬ তা কন্দিসন খৱদা হান্না তৌখিদ্ৰিৰা পেন্দিংদা লৈহৌৰা নম: ৮০৭১-এফ(পি) তাং ২৭-১১-২০১৫- তৰুকশুৰা পে ৱিকমেন্দেসন অসিগী মতুংইন্না মথক্তী তাৱিখ অমসুং চহী অসিদা বেসিত্তা চাদা ৪ বেনিফিট পীখিনৰা ০১-০৭-২০১৬ তগী ইফেক্ট তৌত্ৰবনি। অসুন্না কেৱেন্সাসু, অদুদা নংতনা অতোপ অতোপ্পা ৰাজ্য অতৈ পঞ্জাবতসু

মথেয়গী লৈঙাক্ৰা নম: এস ও ৪৫ /পি পি এম আৱ এস ঙ্গ (এস ও এস) আৱ ১৯৮১ /আৱ ২২ -এ/২০১২ গী ৱিফৱেলতা পঞ্জাবকী এইদেদ ইমপ্লোইশিংগী বেনিফিট পীবিব্রনি। মদুদা Page 318 Punjab Govt. Gaz (Extra) August 2-2012 SRNNII- 1934 SAKA No. A অসিদা য়াওৱিৰা অসি বেনিফিট তৰুকনি। মদুগী 4 (A) Superannua-tion pension 4 (B) death-cum-retriement gratuity 4 (C) family pension 4 (D) invalid pension 4 (E) compensation pension 4 (F) compassionat allowance 4 (G) retiring pen-sion অসিনি। অসুন্না ইন্দিয়াগী অতোপ অতোপ্পা অতৈদা ফংলিৰা ইমপ্লোইশিংগী খুদোংচৰা অমদি এইদেদ ইমপ্লোইশিংগী য়াওনা ফংহনৰদা মণিপুৱনা ঈশিং মনুংনা লৈতুম থাদবগুম মমাঙগী লৈঙাক্ৰা থন্মীৱল্লিৰা অসি মীওইবগী ধৰ্ম নন্তে। মসিগী মৱম ময়াম অমা লৈৱবদা মণিপুৱগী এইদেদ ওজাশিংগী ওইনা মমি উৰা ফংদে।

মসিদা মথেয়ানা মথৌ তৌৰিৰা স্কুলশিং কৱন্না অফৰা ওইফম থোকপগে? অমুকসু লৈঙাক্ৰা হিন্দি পোষ্ট ৯৯ ককথৎখিৰগী মতাংদা মখাগী দিৱেক্তিভশিং অসি পি এম ওফিসনা পীৱকব্ৰনি। D.O. No. 7-4/2011/ALT-dated 19-7-2001 of Shree Y. P. Mitta, Eco advisor of the M.H.R.D. Govt. of India and D.O.S.E.L./P/ 2017/00010 and No. D.O. S. E. L/P/2016/00161 মসিদা মণিপুৱগী অন্দৰ সেক্ৰেটৰি এদুকেসন্না মহাক্কী Letter No. 12/(H)/ 118/2009-SE (S) dt. 07-09-2015 দা দিৱেক্টৱদা থাদখিবদা মেটৱিয়েলাইজ তৌৱক্ৰুৰদা অৱোইৰা প্ৰপোজেেল পীৱক্ৰৰা ৩১-৭-২০১১ দা হায়ৱক্ৰবনি। অদুবু গুসিগী মমাঙদা লৈৱন্না লৈঙাক্ৰা তাদনা নুংদা ঈশিং চাইবগা চপ মান্না লৈখিবনি।

মসিদা অহেনৰা পীবদি লায়ৱদনা হান্নগী লৈৱন্না ককথৎপীৱিবনি। অমুক্কা স্বাইদগী শাখিৰা মীওইৰা ফুৰুপকী মৱক্তা চৎনৰা য়াদৰা কাঙলোন অমা পনৰা তাৱবদি এইদেদ ওজাশিং থবক্তগী পোখাখিৰা নংত্ৰগা শিখিৰা য়াওবদা মছৎ শিনৰা খুদক্তগী ইফেক্ট তৌৰা য়াৱন্দনি। অদুবু চহী ৫ হেন্না যৌবাল হাওখাগী মায়পাক হায় স্কুলগী কেচ অমগা মৰী লৈননা থিংজিঁ দুনা মণিপুৱ অপুন্মগী স্কুল ৬০৫ দা অৰাৰা পীৰা অদুদগী কুমজা ২০১১ দা অমুক অথিংৰা লৌথোকখিৰা মতমদা থমজনীংৰা ৰাফমদি মী অমা চহী শুন্দনা তোকখিবগা অৰাৰা পুৰিৰা ওজাশিংগী সেনৱিৰিট য়েংদুনা মছৎ হান্ননি। অদুগা ওজা অদুগী মথৌদি অতোপ্পা ওজা অমদুনা তোকত্ৰিঙৈ

গাড়ী হুৱানবদুসু গাড়ীদু ফংলবদি লেম্মা থাদোকপীখ্ৰোদনা!

—অমৱজিৎ খাঙেশ্বৰ—

ঐথেয় লমদম অসিদি লায়ৱনসু খৱা খিৎ নন্ম্ৰা লৈৰা লমদম অমা ওইৰিবনি। অদুনা নোংমগী শুৱগা চাবা অমদি ইমুং-মনুং, মচা-মশু মইহে-মশীন তমহল্লিৰা লায়ৱৰা ইমুংনা মৱাং কায়ৰা লমদমনি হায়ৰদা লান্গৰোহি্দৰা ৰাফমনি। ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা অসিগুন্না লায়ৱৰা ময়াম অসিবু কোক্ৰৰা অমদি মতেং খজিজা ওইৱবসু পাংনৰা লৌখৎলক্লিৰা থবকশিংগী মনুংদা নেসনল ফুদ সেকু্যৱিটি এক্ট অসিসু অমনি। মসিবু লায়ৱৰা মীচম মীয়ামগী খৃৎতা যৌহন্নবগীদমক লমদমসিগী লুচিংবশিংগী মখৃৎতা শিন্নৱক্লিবনি। অসুক ফজত্ৰবা যৌশিল অসিবু লুৱিবদি লুচিংবশিং অসিনা লায়ৱবগী খৃৎতা তশেংনা যৌহনত্ৰা হায়বসিনি খন্ননীংঙাই ওইৰিবদি। যৌদবনা মৱম ওইৱকপগীনি গুসি মীয়ামগী ৰাকৎ ময়াম অমা লাক্লিৰা অমদি তাৱক্লিবসি। মমাঙ চহীগী মতমদুগী কোংপ্ৰেসকী লুচিংৰা ও ইৰেবীনা সী এম ওইৱিঙৈগী এপ্ৰিল ১৫ দা মণিপুৱদা এন এফ এস এ চৎনৱকখিবনি। মসিবু চৎনৰা হৌখিবদগী মীয়ান্না অদুগী মতিক হৱাউনখি। কৱিগী হৱাউৱোই! চেঙ কেজি অমদা শুগ্লগী লুপা অহুম খক্তনি, ঘী, আট্টা ওইৱগনা লুপা অনী, অদুগা crose green ওইৱগনা কেজি অমনি। অদুবু এক্ট অসি মণিপুৱদদি হেক হৌবদগী চপ চানা তশেংনা চলাইদ্ৰে হায়না লৌৰা য়াই। অদুগা মখা তাৱকপদসু অদুম ইকুই কুইদনা চেঙ য়েনদ্ৰে, চেঙ মমল হেন্না য়োল্লে হায়বগী ৰাকৎ ময়াম অমা লাকপা হৌত্ৰে। অদুগা এক্ট অসিবু য়েংশিন্নবগীদমক এন এফ এস এ ২০১৩ গী সেক্সন ১৬ কী মখাদা ষ্টেট ফুদ কম্বিসন লিংখৎলবসু মথৌ নীংথিনা তৌহন্দনা নমশিন্দুনা থমন্ত্ৰে। অসিনা মৱম ওইৱগা মানা মানা কুসি ৱাসি তৌদুনা মীয়ামগী ৰাকৎ ময়াম অমা লাকপগী মৱম

এদিটৱদা থাৱকপা ৰাকৎ, মীয়ামগী খোল্লাউ, পাউদম অমসুং অতৈ-অতৈ

পুল্লি লৈচল

ইকায়খুম্জজৰিা এদিটৱ

পুল্লিগী খোঙচৎ কনানসু তন্না গুমদে, লোয়ননা পঙ্কুফমসু খঙদে। হৌজিক কৱি ওইৰিৰা মথংগী খোঙচৎনা কৱি ওৱৱক্কদৌৰিৰা হায়বসি কনানসু তন্না গুমদে। মীতৈ ৰাহৈদা হায়নৰা লৈ গুসি শিনি পাউজেলদে, হয়েং শিনি পাউতাভে। পুল্লিগী খোঙচৎ মথং মথং মৱোল নাইনা চেছৱিৰা ঈচেল লৌইৰা নাইদ্ৰৰা লুত্ৰৰা ইৱোলনুংগী লৌইৰা নাইদ্ৰৰা যৌদোক ৰাথোক ৱাৱী কয়ানা পুল্লিগী ৱাৱীনা মপুং ওইনা থেংনৰিৰা, থেংনখিৰা মতমগী ঈচেলদনি মীওইবনা কাওশিং ওইনা ইৱোলনুংদগী, নুংঙাইবদা মপা লৈত্ৰে হায়না খনৰা পুল্লিসু অৰাৰা শৰুক ফংদৰা নন্তে। তৌবতবু লায়ৱনা থেংনৰিৰা চৈথেংনা নুংঙাইবগী শৰুক্ৰা ৰাংপা অৰাবনা হেনৰা শক্তম ওইবগী খেমৰা অসিনি। অদুবু মা-মাগী লমচৎ শাজংনা নুংঙাইৱন্না কয়া লায়ৱবগী চৈথেং ফংখিৰা য়াওদৰা নন্তে। অমৰোমদা লায়ৱৰা কয়াসু মশা মশাগী শিল্লাদা পুন্নিং চঙদুনা নুংঙাইৰা ঈপাক্তা ওইখিবসু কোঙ্গাইনি। মসিগী মৰুওইৰা ওইনা উৱিবদি হোংনৰা কনৰা, পুক্‌চেলে শেংৰা মীওইশিংগী মনুংদদি চন্দে হায়না প্ৰমান তৌজনীংই, মীয়ান্নসু থেংনবিৱমগনি খঙৈ।

কালেন থাগী ওলাংবগী মৈশা, ইঙাগী নোংজুগী ঈচাউ, শাৱবসু ঈচাউগী অমসুং নোংজুগী অহিং, নিংথমগী মতমগুম ফেজুপ চিংখৎনৱি। অৱোনৰা ফিজং মৰুমদা লৈৱিৰা কাঙলোন কনানা খঙগনি ওলাংথাগী মৈশাসু নোং চুৱবদি নিংথমই। পীগদৰা ঐথেয়ানা পীদ্ৰে ওফিসাৱ ওইনৰা, অপীবনা খনন্ত্ৰে । মসিগী মতাংদা থমজনীংই য়েকুমগা য়েনবীগা কনানা হাল্লি হায়ৰা য়েংনবদা লৌইৰোহি্দৰা ৰাফম ওইৱেদে। মেদিয়াবু মতেং পাঙবীৱিৰা ইচিল ইনাও কয়াগী থন্মোয়গী ৰাকবংশিং অসিদি চাওখৎপা পান্থগী মায়কৈদা, অৰাংপা, শেমজিন শাজিনৰা ৰাকবংনি অমসুং অমোংপা শেংদেক্ৰৰা গৰ্ভণমেণ্টনা তৌখিৰা অশোষৰা অৱানবগী মীং-নাকোং ওইনৰা পীৰা ৰাৱোলনি হায়না খনবিদুনা মতেং খজিঙ ওইগ্ৰদা খন্দুনা ৰাকৎলকপনি খন্দুনা মীংয়েং চিংশিন্না

ইকায়খুম্জজৰা ওথোৱিটিনা হায়জৱি।

মেদিয়াবু য়োকখৎপীৰা ওইনা ইকায়খুম্জজৰিৰা চীফ মিনিষ্টৱ এন বিৱেন সিংহনা হায়বিখিৰা লোয়ননা ইনফোৰ্মেসন এন্‌ পব্লিক ৱিলেস্‌চ মিনিষ্টৱ টি এচ বিস্বজিৎ অমসুং সোসিএল ৱেলফেৱ মিনিষ্টৱ নেমচা কিপগেন অমসুং পাৰ্লিয়ামেণ্টৰি সেক্ৰেটৰি (হোম) এল সুসিন্দ্ৰো মীতৈগী ৰাঙাবু হৱাউ তৱান্না ওকচৈ ফোঙদোকপীত্ৰিৰা ৰাৱোল খুদিংমক থবক ওইনা পায়খংপীৱক্লনি হায়বগী থাজবসু থমজৱি। চিন্দা মেদিয়া, টি ভিথক্তা ওইবদদি তৌবিদনৰা ইকায়খুম্জজৰিৰা পুন্মক্কী মফমদা কাউবিদনৰা নীংশিংজৱি। মায়কৈ খুদিংগী অফৰা লৈঙাক চাওখৎপগী খোঙজেলগী লমজেলদা খুমঙ চাউশিন্না হোংনবীৱক্লনি খঙৈ।

নোং খজিঙৎ চুবদা ঘুম ঘুমগী ইঞ্ছোলশিং, লম্বী সৱকশিং ঈশিংগী ঈশিং গাভ্তা, ইৱম নালা মতিক চাদবনা। তুৱেলগী ঈশিং অসিনা ঈশিং নেনবগী খোঙজেলদা অপনৰা পীৱিৰা অমোং অকাযশিং অমসুং তুৱেলগী লৈৱাইদা লমাই মীওইশিংনা উ-ৰা, লফুনচিংৰা থাজিনৰা অসিদসু নন্তনা ঘূম-কৈ, দুকাৰাচিৰা শাজিনৰা মতম চাৱিঙুদা লৈঙাক্কী বিভাগশিংনা য়েংশিঁ দুনা থিংবিদৰা, লৈৱাই ফত্তবশিং মতম চানা শেশ্বীদৰা অমসুং য়েংশিনবীদৰা, ৰাউৱ সপ্লাইগী পুৰিৰা টোটীগী পাইপ লাইনশিং য়েংশিনবীদৰা, মানা মানা পান্না মওংদা হুংতোক্তুনা ঈশিং লৌৰা, পাইপ য়াদ্ৰগসু শিনবীদৰা, মৱক্তা হুংতোকপনা মৱম ওইদুনা ঈশিং ফংলবসু খোংবালগী কং য়াওৰা ঈশিংনা থক্ৰৰা ওইৰা, ঈশিং ঈচাউ থোকপনা মইহে-মৱোং কয়ামক্ৰম গায়োক কোমদা লোয়না ঈশিং থুমজিন্দুনা অমাং অতা কয়া থোক্লিবসিনা পীৱিৰা চৈথেংদি মণিপুৱদা লৈৱিৰা লায়ৱৰা মীওইশিংদা য়েৱিৰা চৈনাখেলনি। খুদিংমক অসিগী মপূনা মিনিষ্টৱশিংনি, থবক পাঙথোক্কদবনা লৈঙাক্কী বিভাগকনি, পূন্মক অসিগী চৈনাখোল

থোক্তনৰা মিংয়েং চিংশিঞ্জৱি।

কৈথেল অমা হেক লৈবদা লম্বী চংপা যাদে মৱমদি দুকানশিং অসিগী পাৰ্কিং লৈতে, দুকান ফন্না

অমদি তোকশ্ৰবসু অদুম তৌৱিবনি। অদুদি মহাক্কী সাৰ্তিস অদু তোকখিৰা ওজা অদুগী চহী অমসুং তাৱিখ অদুদগী ইফেক্ট তৌফম থোক্তৱা?

মসিদা মথক্তা পনত্ৰিৰা ৰাজ্য অতৈদদি ফজনা চৎনবনি। অদুগা ঐথেয়গী লৈবাক অসিদনা কৱম তৌৱিবনো? ইন্দিয়াগী চৎনৱোলদা মণিপুৱ য়াওদ্ৰা? মসিনা চহী ৫-৬ কী পৈশা ময়াম মাঙখিৰা অসি এইদেদ ওজাশিং অসি মকোক্তা মখৃৎ হাপুন্না লৈনৱিবনি। অমুকসু লৈঙাক্কী ইমপ্লোয় অমনা ফংফম থোকপা লোয়না ফংহল্লম্ৰা, সেন্তৱগী ৬ শুৰা আৱ ও পি লাকপা মতমদদি হান্নগী মন্ত্ৰিনা এইদেদতা মসিগী ফেসিলিটি লৈতে ইয়ায় লায়না হায়দোকপা য়ান্না লাইবক থিবনি। মসিদি মীওইবগী ধৰ্ম নন্তে। ঐথেয় এইদেদ স্কুলগী ওজাশিং অতোপ্পা গ্ৰহদগী লাকপা নন্তে, লমদম অসিগী দহিতা লৈৰা মীচম মীয়াম গাভ্তনি। কৱিগী অসুক তমখিনা লাক্ৰফম থোকপগে? অমুক্কা চহী অহল ওইবশিংগী থাগী ওইৰা য়ান্না য়ামদৰা পেস্‌ন খৰা খৱতা ওইৱবসু পীৱিৰা অদুবু লাইৱিক লাইশু মতম কয়া মাঙনা তমলুৱৰা অদুগা এইদেদতা ওজা ওইদুনা মইহৈৰোয় খু্নাই অমদি মীয়ামগী য়েংদুনা অৰাৰা খাঙলকশ্ৰৰা অহল ওইশিল্লক্ৰৰা এইদেদ ওজাশিংগী পেস্‌ন পীদনা লৈৱল্লিৰা অসি অচুন্না যৌওং নন্তে। ইন্দিয়াগী অতৈ অতোপ্পা ৰাজদা তৌবগুম মণিপুৱদসু মদুগী খুদোংচাবা পীফম থোকই হায়ৰা ৰাফম অসি খন্নফম থোকই। অসিগুন্না লৈঙাক্কী লেংৰা য়াৱৰোহি্দৰা লন ওইৰিৰা ওইসু ওইৱগদৰা লৈঙাক্কী অমদি এইদেদ স্কুলশিং অসিবু হান্নগী লৈঙাক্ৰা নমশিন্দুনা তুহৎপীদুনা থন্মীৱল্লৰা অসি গুসিগী অনৌৰা লৈঙাক্ৰা ইৱৈৰাক ইৱমদম অসিগী অমত্ৰা গুইৱৰা ইৱলনি খনবীদুনা যৌৱাং যৌশিল কয়া পায়খংপীদুনা মপুং ফৰা মইহে লৌইশিঙ অমমম ওইহনবীযু হায়ৰা অচেংপা ৰাফম থমজৱি।

অৱোহি্দৰা, মণিপুৱগী স্কুল ৬০৫ (এইদেদ) অসিদা হৌখিৰা লৈঙাক্ৰে মীখল ময়াদা স্কুল খৱদা অহেনৰা পোষ্ট পীৰা খৱনা লৈঙাক্ৰ লৌশিনৰা যৌওং অসি মানৰা মিৎয়েংদা য়েংবীৰা পান্মী। কৱিগী খেমৰা থল্লিবনো? মৱম ফজনা থিদোকপা মথৌ তই। লৈঙাক্ৰে লৌখৎখিৰা অমদি অহেনৰা পোষ্ট পীখিৰা স্কুলশিং অদুগা মান্নৰা স্কুল কষা লৈৱিবনি। পুন্মক ফিলদা ফজনা চংপীদুনা অচুন্না মান্নৰা মিৎয়েং য়েংহ্নীংবগী অপান্না গুসিগী অচুন্না পান্না লৈঙাক্ৰে ইকায়খুম্জজৰগা লোয়ননা আপিল অসিমত্ং তৌজৱি। অমনা অহল ওইৱৰা ওজা কয়া দিৱেক্টৱ ওফিসতা এৱিয়াৱ মচেং খৰা পীবিগনি হায়না ফোটে ময়াম ৰূপত্ৰগা তুমি়না লৈশিনবগী যৌওং য়ানিংদে। মসি মৱম থিদোক্তুনা অথুৰা মতমদা পীবিনৰা মৰী লৈনবশিংগী পুন্নিং চিংশিঞ্জৱি।**☪**

অদুবু মীয়ান্না পান্হদি ওইদ্ৰি। অৱানৰা তৌৱন্না এজেণ্ট খৰা ফৰা নন্তনা অচৌৰা হুৱানবদি ফাবগী পাউদি তাদ্ৰি। এজেণ্টনা এফ সী আই গুদাউন্দগী চেঙ হেক্তা চিংথোকপা গুমগদৰা নন্তে হায়বসি মীয়াম লোইনা খঙই, মৰী লৈনৰা ওফিসাৱ অমদি অচৌ অশাং য়াওনা। লাক্ফ লাক্ফতা হুৱানবদা দন্দি পীবগী হৈনবী লৈখিদৰা মমাঙগী লৈঙাক্ৰুম হন্দকী লৈঙাক অসিদি মীয়ামগী অপান্হদা য়েংদুনা থবক তৌহ্নীংবগী অনীংৰা লৈ। কনানা হুৱানখি, কনানা লৌই হায়ৰা মীয়ামসু খঙলিবনি, অদুনা মীয়ান্না পান্লিৰা অদু থবক ওইনা ওনৱেবল সী এমনা পাঙথোকহন্নীংই। মৱোই মপুন অমা য়েপ্লুবগীদি খুদক্তা মীয়ান্না ফুদুনা শিৰা নংত্ৰগা লোকঅপ যৌৰা, অচৌৰা হুৱানবনা দন্দি পীৰা তপ্পা নংত্ৰগা থুপচিনখিবগী যৌওংদি মীয়াম অসিনা মমাঙউগ্‌দিগী হৌনা পান্লমখিদ্ে, মীয়ান্নসু ফজৈদা হায়নখিৰা য়াওখিদ্ৰি। মী হাংপা হায়বসি থাংনা থিল্লগা মী হাংপা কৌৰা য়াৱোই। অহিংৰা মীওই কয়াগী চাকখাউদা লুট তৌবসু মী হাংপা মখল অমনি। অসিগুন্না মীওইশিং অসি অপীকপা ওইগেৱা অচৌৰা ওইগেৱা হুৱাল্লিৰা পোংতুখক শিংলগা য়াৱৰোহিদি গাড়ী হুৱানৰা মীদুসু গাড়ীদু ফংলদি লেম্মা থাদোকপীখ্ৰোদান! হন্দক সী এমগী মীয়ামগী নুমিং অনীশুৰা পাঙথোকখিবদা সোসিএল মেদিয়াদা (কেন্দ্ৰদি পঞ্জৱৰোই অয়ান্না কেন্দ্ৰ অয়ান্হদা থোক্লিৰা ওইবনা) কেন্দ্ৰগী মীহুৎ কাঙৰু খৰা সী এমদা এন এফ এস এগী ৰাকৎ অমদা খুদক্তা ফোন তৌদুনা মৱান লৈৰা এজেণ্ট খুদক্তা শিন্দোকউ হায়খিবদে কয়াগী মতিক পেঞ্জখি অদুবু অৱানৰা তৌৰা মী দন্দি পীগদবনি হায়ৰা অসিমতংগা নপশিনবীৱল্লবদি তস - পেল্লিহে সৈত্যা, হায়হনবিখিদ্ৰে। মৱাল লৈৰা অচৌৰা খৰা, অপীকপা খৰা হেক পুথোক্তুনা দন্দি পীদ্ৰিখৈ লৈবাক অসিদা নোংমা নোংমগী মশীং হেনগৎলকপা মশানা তাবনি। অচুন্না হায়বদু মীয়ামদা উহন্দুনা লৈবাক অসিদা অচুন্না পামজৰা লুচিংৰা লৈৱি হায়ৰা খঙহনবগী মতম ওইৱে হায়জনীংই লমদম অসিগী লুচিংৰা ওনৱেবল সী এম এন বিৱেন সিংহনা।**☪**

লাকপশিংসু মাগী মাগী দুকান মপাদা গাড়ী লোইনা থাজিন্দুনা লম্বী চিলহল্লি অমসুং পোং লৈৰা লাকপসু গাড়ী থাজিল্লি মৱমদি গাড়ীগী তোঙনৰা পাৰ্কিং লৈতবনা। অতোপ্পা অমনা গাড়ী শেন্শা কাৱখানাশিংনা সৱক ময়ায় ফাওৰা গাড়ী শেন্শা থমজিনৰা, কৱৰাৱৱালাশিং নুং, চেক, লৈঙেই, উ, য়োং য়োনৰা ময়াম অমসু সৱক্কী মতইদা লোয়না গোদাউন ওইশিনৰা অসিনসু লম্বী চংপদা খুদোংখিহল্লি।

খুদিংমক ফংত্ৰে হায়না লোইনা খঙলিৰা গাভ্তনি। তৌৱিবশিংসু লৈঙাকসু চপ মান্নখিবনা কনাদা হায়ক্‌গনি। দাক্তৱ কমলনা ইৰা মাধবিদা প্ৰমান তৌৰা হুৱানবনা হুৱানৰা ফাৱবদি কনানা বীচাৱ তৌগনি হায়বদে নীংশিংহল্লি।

হৌজিক অনৌৰা লৈঙাক্কী ফজৱৰা খোঙথাংগী খোঙজেলগী মতুংইন্না হান্না তৌৱমদ্ৰৰা থবকশিং চিলহাই নন্তনা থবক্তা ওছোকপীদুনা শ্ৰীকৃষ্ণগী অবতাৱগুম তৌবিৰো ভক্তা ওইৰা ঐথেয় ময়ান্ন নুংঙাইহনবিৰো। কলি যুগকী অবতাৱ ওইনা শায়ন তৌবিৱক্লিৰা ইকায় খুম্জ জৱৰা চীফ মিনিষ্টৱ শ্ৰী নোংথোন্মম বিৱেন সিংহগী লৈঙাক্ৰা নুংঙাইৰা, য়াইফৰা, ৰাংতা পাদৰা, অক্ৰৰা ঈশিংগী ঈচলে ওইহনবীৰো। শোযখিৰা লানখিৰা কয়া শেমদোক শেমজিন তৌদুনা তংদু লৈতাৰা মণিপুৱ অমা ওইনৰা, কাঙলুপ-ফুৰুপ, লাইনীংগী খেমৰা লৈতনা পূন্না খুন্দা লৈতামিন্নদুনা মান্নৰা খু্নাই, চাকনি-ফিনিৰা তোল্ল-তাৱৰা কয়াবু নুংঙাইৰা য়াইফৰা, চাকহোং গুহোংৰা ৰাংতা পাদৰা পীৰা গুন্না শক্তি পীনবিৰো নৱেন্দ্ৰ মেদিগী যৌজালগী মিৎয়েং মখাদা। লুৱিবদি মী খুদিংমক পৈশা পান্মী। পৈশা য়াওদ্ৰবদি হিংবদি য়াদে। লায়ৱ-ইনাকখুনৰা মতৌ কৱন্না চাং মান্‌গদৌৱিবনো হায়বগী মওংশিং চিনগা খৃৎকা মান্নবিৰো।

অদোমগী - অথোকপম তোহ্মা

ৰাংখৈ য়োংলাল লৈৱক, ইফাল